

hierarchische samenstelling, het raadsel schijnt opgelost, hoe ver men de onrechtvaardigheid wel drijven kan, om een kleine minderheid over de immense meerderheid te doen heerschen, zoolang erken ik de geldigheid dier verwachting niet.

Men kent den geest van Limburg, van Noord-Brabant, van Drenthe, van Overijssel maar al te goed, om met zekerheid te weten, dat van geen dier provinciën heil is te wachten. Waartoe dan dat onbestemde lofspreken van Art. 23, en dat blinde vertrouwen op een macht, wier werking we meten kunnen. Men spreke niet van het geloof. Het geloof staat ook bij mij boven aan. Maar nooit heb ik vrede kunnen hebben met het gemakzuchtig streven, om een waas van geloof als dekmantel voor gebrek aan doordenken te bezigen. Het is er meê als met het gedurig prediken van de les: „Niet door kracht of geweld, spreekt de Heer, maar door mijnen Geest.” Wie iets van de profetiën des Ouden Verbonds las, weet hoe juist de profeten met kracht opkomen tegen de starre transcendentale, mechanische voorstelling van een werking van Gods Geest, die tegen de krachten der natuur of 's menschen geest wordt overgesteld. Waarom een zoo heerlijk Godswoord der profeten daartoe dan nu misbruikt? Zoo er dan een drang des gewetens is, die bij het licht der openbaring drijft tot krachtsbetoon, — is dan 's Heeren Geest daar buiten? Zoo ja, dan begrijp ik den Pinksterdag, dan begrijp ik het feit der wedergeboorte niet meer.

Eilieve! waarom dan van achteren de werking van Gods Geest geëerbiedigd in feiten, op geheel denzelfden weg tot stand gekomen? Is al wat door menschen geschiedt, geweld, en meent ge in naam der profeten daar den Geest Gods tegenover te kunnen stellen, zeg ons dan voor het minst, hoe ge die werkingen des Geestes buiten den mensch u dan denkt. Of verwijst ge naar de werking van Gods Geest op het menschenhart, maar op die langzame, die gelijkmatige, die onmerkbare, —